

3e prijs DE PRIJS VAN ROEM door Frank Vork

Het was 22 september 2023, de avond van de Gouden Strop Thrillertour in het Centre Céramique. Charlotte de Graaf zat op een klapstoeltje in de stadshal. Ze luisterde naar Barend Steenwijck, een thrillerauteur van vijfenzeventig, die vorig jaar met zijn debuutboek *Voorbij de dood* naar de eerste plek in de bestsellerlijsten schoot. In Nederland waren meer dan tweehonderdduizend exemplaren verkocht. Charlotte was speciaal voor deze auteur vanuit Assen naar Maastricht gekomen. Ze vond *Voorbij de dood* een uitzonderlijk goed boek en was nieuwsgierig naar de mens achter de woorden. De twee andere auteurs waren broodschrijvers die teerden op hun bekendheid. Saai dus. Steenwijck was interessant: hij was nieuw, nuchter en liet zich niet van de wijs brengen door de statuur van zijn collega's.

Charlotte keek om zich heen. Ze zat aan het uiteinde van de achterste rij stoeltjes, voor de trappen naar de eerste verdieping. Voor haar waren nog zes rijen. Alle zitplaatsen waren gevuld en vanuit haar ooghoek zag ze dat ook de trappen waren afgeladen. Achter het podium hing een enorm spandoek met het logo van de Thrillertour: een strop.

“Of ik vroeger al droomde van een boek schrijven?” herhaalde Steenwijck. “Nee, dat niet. Dat was een hobby voor mensen die genoeg geld hadden. Geld en *tijd*.” Hij pauzeerde even. “Pas sinds mijn pensioen heb ik genoeg van het laatste.”

Mensen grinnikten om de opmerking.

De interviewer, Ava Geertsema, voegde eraan toe: “Sinds vorig jaar heeft u ook meer dan genoeg van het eerste, zou ik zeggen.”

Mensen lachten nu hardop.

Er hing een ontspannen sfeer in het Centre Céramique, maar het gelach stierf weg toen een gepijnigde gil door het gebouw sneed. Charlotte was meteen alert. Ze stond op en keek naar de balustrade van de eerste verdieping. Daar kwam het geluid vandaan. Mensen keken verbaasd om zich heen.

“Wat ik zei was grappig, maar deze reactie gaat wel ver,” probeerde Geertsema de sfeer te redden, maar ook zij vertrouwde het niet. Ze keek omhoog.

Een vrouw baande zich een weg door het publiek. Haar make-up was uitgelopen over haar wangen en ze hield haar handen paniekerig omhoog. Charlotte zag dat ze op blote voeten liep.

Waarschijnlijk had ze haar hakken geloosd omdat ze op dergelijk schoeisel niet kon rennen. De vrouw daalde de trap af. Zodra ze Charlotte passeerde volgde de bezoeker uit Assen haar op twee meter afstand.

Ze bereikten Geertsema, die naast het podium was gaan staan. Ze had haar microfoontje afgedaan en keek verschrikt naar de blootsvoetse vrouw. Charlotte volgde onopvallend.

De vrouw greep de mouw van Geertsema's blazer en trok haar mee richting de glazen pui bij de ingang van het gebouw, weg bij de mensenmenigte.

“Wat is er?” vroeg Geertsema.

“Er is iemand vermoord.”

De interviewer knipperde niet-begrijpend met haar ogen. “In Steenwijcks boek? Of...” Ze gebaarde naar het podium.

“Boven. Ik heb een lijk gevonden op de derde verdieping.”

“Wát?” Haar stem sloeg over. “Bel de politie!”

“Wacht even,” zei Charlotte. Ze stapte naar voren en stak haar hand uit naar de vrouw zonder schoenen. “Charlotte de Graaf. Crimeconsultant. Je mag me ook detective noemen. Natuurlijk moet je de politie bellen, maar tegelijkertijd moet het pand worden afgezet. Niemand erin of eruit. De dader bevindt zich mogelijk nog onder ons.”

“Liesbeth Visser,” stamelde de vrouw met de betraande wangen. Ze schudde de uitgestoken hand en keek verward naar de onbekende detective. Boven een zwarte pantalon droeg Charlotte een donkerrode Aziatische blouse met zes horizontale sluitingen. Haar zwarte haar was opgestoken.

“Waarom ben je hier?”

Charlotte negeerde de vraag. Snelheid was cruciaal. “Liesbeth, wat is jouw taak vanavond?”

“Ik ben evenementencoördinator.”

Dat was goed. “Mooi, laat de beveiliging alle in- en uitgangen controleren. Laat het me weten als iemand naar buiten probeert te komen. Breng me daarna naar de plaats delict.”

“En hier dan?” siste Geertsema. Haar ogen waren wijd opengesperd.

Charlotte keek de interviewer aan. “Ga vooral door met de show. Dat maakt het makkelijker om ons werk te doen.”

“Maar...”

De crimeconsultant duwde Liesbeth voor zich uit, terug naar de trappen. De interviewer redde zich wel. De bezoekers fluisterden met elkaar en keken nieuwsgierig naar de twee vrouwen. “Loop door,” fluisterde Charlotte. “We hebben weinig tijd. Er is *altijd* weinig tijd.” Liesbeth belde ondertussen zenuwachtig met haar collega's van de beveiliging.

Bovenaan de trap liepen ze rechtdoor en vervolgens namen ze de roltrappen naar de derde

verdieping.

“Heb je het lijk zojuist ontdekt?” vroeg de crimeconsultant.

“Ja,” zei Liesbeth hees. Ze realiseerde zich ineens iets. “Misschien leeft hij nog!”

Charlotte gromde. Dat had ze wel even mogen controleren. Maar goed, paniek deed rare dingen met mensen. “Was je alleen?”

“Ja.”

Een paar maanden geleden was hier nog een portretten-expositie van de Limburgse fotograaf Johan van Schimmert, maar nu was een groot deel van de ruimte afgesloten met tijdelijke muren die tot een halve meter onder het plafond reikten. Liesbeth liep voorbij de lange zwarte wand naar de andere zijde van de derde verdieping. Daar, haaks op de grote ramen, was een witte kastenwand. De deuren waren afgesloten, op één na.

“Ze gaan open met een viercijferige code,” legde Liesbeth uit. Ze wrong nerveus haar handen in elkaar.

Charlotte knikte. Ze bekeek de deur, die op een kier stond. “Een touchpad?”

“Aan het einde van de rij. De eerste drie cijfers zijn geheim, de vierde is het deurnummer.” Ze zuchtte trillerig. “Moet ik hier echt bij zijn?”

De detective knikte opnieuw. “Je kan me helpen. Ik heb iemand nodig die dit gebouw kent.” Ze nam twee latex wegwerphandschoenen uit haar handtas en trok ze aan. “Bovendien ben je ook verdachte. Wat deed je hier?”

Liesbeths ogen werden groot. “Een routinecontrole. Maar ik...” Charlotte stak een vinger op. Ze zweeg.

Charlotte opende beide dubbele deuren van de kast en bleef een paar seconden stilstaan om het plaats delict in zich op te nemen. *De eerste indruk. Goed, wat zien we hier?* Op de bodem zat een man in zittende positie, armen slap langs zijn lichaam, gezicht van haar af gedraaid. Zijn witte overhemd was doorweekt van het bloed. Tussen zijn schoenen lag een enorm mes.

Liesbeth gilte en zei daarna onthutst: “Iemand heeft hem doodgestoken!”

Dat was ook Charlottes voorlopige conclusie, maar ze twijfelde of het mes het moordwapen was. Zowel het lemmet als het heft leken brandschoon. “Ken je deze man?” vroeg ze, terwijl ze knielde en een klein zaklampje uit haar tas haalde.

“Nee, ik heb hem nog nooit gezien.”

“Geen medewerker. Is hij een genodigde van de Thrillertour? Niemand is vermist?”

“Nee. Nog niet, tenminste.”

“Dan lijkt publiek me een logische optie.” Charlotte scheen het licht over het mes, bromde iets onverstaanbaars en boog verder naar voren.

“Dat moet de politie toch doen?” vroeg Liesbeth, die langzaam over haar schok heen kwam en nu gefascineerd de handelingen van de detective volgde.

Charlotte negeerde de vraag. Het mes was schoon. Geen bloedsporen, ook niet van de haastig weggeveegde variant. Dit was geen wapen, maar afleiding.

Liesbeth schuifelde zenuwachtig met haar voeten. “Dit voelt niet goed,” zei ze zacht.

Charlotte duwde het lijk iets van zich af, haalde een portemonnee uit de kontzak en klapte hem open.

“Nu weten we wie het is!” zei Liesbeth luid.

De detective las de naam op het rijbewijs. “Henricus Cornelis van Ieperen,” zei ze hardop. “Doet dat een belletje rinkelen?”

Liesbeths ogen werden groot. “O, nee,” kreunde ze. “Wat erg!”

“Wie is het?” vroeg Charlotte ongeduldig.

“Henry van Ieperen,” antwoordde Liesbeth ontsteld. “Hij is de winnaar van de Dupin Award.”

Charlotte kwam overeind uit haar geknielde houding. “De winnaar die vanavond zou worden bekendgemaakt?”

Liesbeth knikte. Nieuwe tranen rolden over haar wangen. “Ik heb de top drie vanmiddag nog gebeld om te verzekeren dat ze komen opdagen.” Ze keek nog eens naar de dode schrijver in de kast. “Hij was een aardige man aan de telefoon. Heel vriendelijk. Hij belde tijdens de start van het eerste interview nog terug om door te geven dat hij was vertraagd. File.”

“Waarom wil iemand de nummer één vermoorden?” vroeg Charlotte zich hardop af. Ze schudde haar hoofd. “Nee, dat is niet het juiste uitgangspunt. Wie heeft hem in deze kast gelegd?” Ze zocht opnieuw in haar tas en vond een chirurgische schaar en een pincet. “Bovendien, *waarmee* is hij vermoord?” De detective boog opnieuw over het lijk. Alleen een medewerker kon deze kast in. De vier cijfers van een touchpad waren makkelijk te vinden door de talg die vingers achterlieten, maar het laatste cijfer was het kastnummer. Als alle kasten werden gebruikt zaten er dus vingerafdrukken op alle cijfers. Iemand *wist* de code.

Charlotte knipte het hemd vlak boven de verwonding open. Vervolgens onderzocht ze voorzichtig de snee met het pincet. “Een mooie gladde steekwond, geen rafels. Rond. Dit was geen mes, eerder

een priem. Maar dat verklaart niet waarom het bloed niet overal zit. Niets op de vloer buiten de kast, niet op de wanden van de kast. Iets heeft het bloeden gestelpt.” Wat dan? Haar ogen lichtten op. “Nee toch,” zei ze zacht.

“Wat is het?” vroeg Liesbeth.

Charlotte kwam overeind. Ze deed haar handschoenen uit en vouwde ze in elkaar. Ze gebaarde met een arm naar de zwarte muur verderop. “Is dat de tentoonstelling *Badend in ijs*?”

“Ja.” Ze keek de detective niet-begrijpend aan.

Charlotte beende naar de toegangsdeur, met Liesbeth achter zich aan. “Kun je erin?” vroeg ze de evenementencoördinator.

“Natuurlijk.” De deur was niet op slot. Liesbeth ging de detective voor door de temperatuursluis, waarna ze in een enorme vrieskist terechtkwamen. Ze ademden condenswolkjes. Charlotte voelde kippenvel op haar ontblote armen. Ze keek om zich heen. Het licht was gedimd, maar ze hoefde niet lang te speuren naar wat miste. Bij een ijssculptuur van een tijgerkop bleef ze staan. De linker hoektand was afgebroken. “Het moordwapen,” zei ze zacht. “Kom, gauw weg uit deze kou.”

“Vermoord met een ijspegel?” vroeg Liesbeth geïntrigeerd, toen ze weer op de warme gang stonden. “Dat is uniek!”

Charlotte schudde haar hoofd. “Niet echt. Het wordt weleens gezien als het perfecte moordwapen, maar er zitten een hoop haken en ogen aan. Ga ik je nu niet mee vervelen,” voegde Charlotte toe bij het zien van Liesbeths geboeide uitdrukking. “Er zijn vanavond een hoop medewerkers in het gebouw, maar ik zou graag willen weten wie direct zijn betrokken bij de Dupin Award. De moord heeft daarmee te maken. Iets met...” Ze maakte haar zin niet af. “De nummers twee en drie en de juryleden? Kun je die voor me halen?” Ze pauzeerde even. “Nee, wacht, Geertsema niet. O ja, en de verhalen natuurlijk. Ik wil graag weten hoe goed de nummer één moest zijn om een ijspegel in zijn borst te verdienen.”

Charlotte en Liesbeth gingen naar beneden. Bij de garderobe haalde de coördinator haar platte schoenen voor die avond uit een tas. Ze had lang genoeg op blote voeten rondgelopen.

Liesbeth verzamelde de juryleden van de Dupin Award en wilde daarna de nummers twee en drie benaderen, maar die waren beiden nog niet aanwezig. Hun afwezigheid voedde Charlottes vermoeden.

“Dit is iedereen?” vroeg de detective. Ze stonden in een vergaderruimte met in het midden een grote ovalen tafel. Liesbeth stond aan de overkant van de tafel, samen met juryleden Suzanne Jonker en Felix van der Linden.

“De prijsuitreiking is maar een klein programmapunt,” verklaarde Liesbeth. “We hebben een klein team. Het regelwerk rondom de interviews en de thrillerquiz kostte veel meer tijd.”

Charlotte likte haar lippen en keek naar de printjes die voor haar lagen. “En dit zijn de verhalen van de top drie.” Ze schudde ongelovig haar hoofd en plantte haar vinger naast de titel van het winnende verhaal, *Yoghurtijs*. “Henry schreef over de, in zijn ogen, perfecte moord. Ik zou de methode eerder cliché noemen, maar goed, de jury vond dit verhaal het beste.” Ze keek scherp naar de drie aanwezigen. “En blijkbaar was iemand het daar niet mee eens. Ik laat derde jurylid Ava Geertsema haar werk doen, aangezien ik haar niet uit het oog ben verloren en Henry aan het begin van de interviews nog telefonisch contact heeft gehad met Liesbeth. Dan houd ik jullie over.” Ze stak een vlakke hand op. “Jullie zijn niet verplicht om te antwoorden.”

Suzanne lachte schamper. “Zeg je dat wij Henry hebben vermoord? Absurd.”

“Ik liep eerder op dun ijs,” gaf Charlotte toe, “maar *Yoghurtijs* geeft de doorslag. Alleen de juryleden kennen dit verhaal. Als medewerkers kennen jullie bovendien de codes van de kasten op de derde.”

Felix en Suzanne wisselden een blik. Felix slikte en zei met overslaande stem: “Kan het niet zo zijn dat de database van de verhalen is gehackt?”

Charlotte maakte een wegend gebaar met haar handen. “Mogelijk, maar onwaarschijnlijk. We hebben het hier niet over de Libris Literatuur Prijs.” Ze liep om de tafel. “Zou ik de inhoud van jullie tassen mogen zien? Ook hiervoor geldt weer: je hoeft niet mee te werken.”

Felix ritste zijn rugzak open en goot de inhoud op tafel. Het waren onbeduidende eigendommen, maar er lag ook een thermosfles tussen. Charlotte pakte hem op en schudde. “Leeg?” vroeg ze.

Voor Felix kon antwoorden, riep Suzanne: “Daarmee heb je hem vervoerd! Dit had ik niet achter je gezocht!” Ze deed een stap achteruit.

Charlotte bleef onbewogen staan. Ze had nog niet gezegd hoe Henry was vermoord. Ze had het *geïnsinueerd*, maar niet benoemd. Ze zette de thermosfles neer en keek naar Suzanne. “Mag ik jouw tas ook zien?”

Suzanne klemde haar rugzak tegen haar borst. “Alleen als je Felix bij me weghaalt...”

Niemand lette op Liesbeth, die met een plotselinge, snelle beweging de tas uit Suzannes armen rukte. Het jurylid gilte.

Charlotte nam de tas over en stak haar hand naar binnen. Ze haalde een zwart stuk stof tevoorschijn en spreidde het uit. Een nikab.

Felix had niet door wat er gebeurde. “Ben je moslim?” vroeg hij.

“Wie stond er op de tweede plek?” vroeg Charlotte aan Liesbeth, die haar ogen strak op de roodharige Suzanne gericht hield.

“Hafsa Issawi. Maar ik kon haar niet vinden,” zei Liesbeth.

“Ik las op de site dat medewerkers van het Centre Céramique een verhaal mogen insturen, maar zijn uitgesloten van prijzen. En, niet onbelangrijk, dat de prijs naar de volgende op de lijst gaat als winnaars niet komen opdagen. De nummer één is dood, dus wordt Hafsa Issawi de winnaar.”

“Je kunt niet...” snauwde Suzanne, maar ze wist dat ze had verloren.

Charlotte liet haar niet uitpraten. “Je baalde er vast van dat je je eigen verhaal niet een plekje hoger kon forceren. Dat heb je met een jury van drie personen. Liesbeth, zou je Hafsa nog eens willen bellen?”

De coördinator deed het. Uit Suzannes tas klonk het nummer *The Best* van Tina Turner.